

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 12 stycznia 2015 roku odmówił M. C. umorzenia należności z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia 2001 roku do lipca 2003 roku oraz od kwietnia 2005 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 60.622,82 zł, w tym z tytułu: składek – 29.421,42 zł, odsetek za zwłokę – 30.779,00 zł, kosztów upomnienia 422,40 zł;

b) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku oraz od kwietnia 2005 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 19.565,44 zł, w tym z tytułu: składek – 9.704,24 zł, odsetek za zwłokę – 9.430,00 zł, kosztów upomnienia 431,20 zł;

c) na Fundusz Pracy za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku oraz od kwietnia 2005 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 5.557,85 zł, w tym z tytułu: składek – 2.471,45 zł, odsetek za zwłokę – 2.652,00 zł, kosztów upomnienia 434,00 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony w dniu 12 stycznia 2015 roku złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu składek za sporny okres na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Decyzją z dnia 14 września 2015 roku określono warunki umorzenia, którym była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji wraz z naliczonymi odsetkami. Decyzja uprawomocniła się w dniu 16 maja 2017 roku (na skutek uprawomocnienia się postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi o odrzuceniu odwołania od tej decyzji). M. C. nie uregulował należności w wyznaczonym terminie tj. do 16 maja 2018 roku.

/decyzja– k. 133-133 odwrót akt ZUS plik I/.

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym dnia 6 sierpnia 2018 roku M. C. wniósł o uchylenie decyzji. Decyzji zarzucił wydanie jej z naruszeniem art. 1 ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą oraz brak zawieszenia postępowania wszczętego na podstawie przepisów tej ustawy do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia postępowania o umorzenie ogółu należności z tytułu składek zgodnie z wnioskiem skarżącego z dnia 3 stycznia 2018 roku co ma istotne znaczenie dla wyniku postępowania zakończonych skarżoną decyzją. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że w dniu 3 stycznia 2018 roku złożył odrębny wniosek o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie art. 28 ust. 1, art. 28 ust. 3a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 61 § 1, art. 63 i art. 104 § 1 i 2 k.p.a. Wyjaśnił, że składając ten wniosek pozostawał w przekonaniu, że w wypadku jego pozytywnego rozpoznania zostanie spełniony warunek wskazany w art. 1 pkt 10 cytowanej ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku Nadmienił, że na ZUS-ie spoczywał zatem obowiązek zawieszenia z urzędu postępowania toczącego się na skutek wniosku z dnia 12 stycznia 2015 roku objętego skarżoną decyzją.

/odwołanie k.3-5, koperta – k. 6/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie. Nadmienił, że wniosek M. C. z dnia 3 stycznia 2018 roku został rozpoznany negatywnie prawomocną decyzją z dnia 29 marca 2018 roku o odmowie umorzenia należności z tytułu składek w części finansowanej przez płatnika składek w łącznej kwocie 143.265,77 zł.

/odpowiedź na odwołanie – k. 7-7 odw./

Na rozprawie w dniu 3 grudnia 2018 roku wnioskodawca poparł odwołanie. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/stanowiska stron 00:00:51-00:01:21, 00:18:33-00:19:50 - płyta CD k. 39/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. C. od dnia 1 marca 1992 roku prowadził działalność gospodarczą. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej w okresie luty 1999 roku – czerwiec 2003 roku zatrudniał pracowników.

/wpis do (...) k. 21, wniosek (część A pkt II – informacja o prowadzonej działalności) – k. 85 akt ZUS plik I, zgłoszenia do ubezpieczeń – druk (...) k. 48 - 49 odwrót akt ZUS plik I/

Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawca podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku.

/wniosek (część B pkt II – ustalony okres podlegania ubezpieczeniom) – k. 85 odw. akt ZUS plik I, zgłoszenia do ubezpieczeń – druk (...) k. 48 - 49 odwrót akt ZUS plik I/

M. C. za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku posiada zaległości z tytułu składek w łącznej wysokości 112.321,18 zł, w tym:

- za innych ubezpieczonych (w części finansowanej przez płatnika i ubezpieczonych):

- na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku z tytułu składek – 9.576,72 zł;
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku z tytułu składek – 1.146,02 zł;
- na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku z tytułu składek – 1.316,39 zł.

- za osobę prowadzącą działalność gospodarczą:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia 2001 roku do lipca 2003 roku, od kwietnia 2005 roku do lipca 2012 roku oraz od grudnia 2012 roku do lipca 2015 roku z tytułu składek – 72.993,94 zł, kosztów upomnień – 466,40 zł;
- na ubezpieczenie zdrowotne za okresy od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku, luty 2005 roku, od kwietnia 2005 roku do listopada 2009 roku, miesiąc styczeń 2010 roku, okresy od marca 2010 roku do kwietnia 2010 roku, od czerwca 2010 roku do sierpnia 2010 roku, od października 2010 roku do grudnia 2011 roku, od lutego 2012 roku do listopada 2012 roku z tytułu składek – 19.443,34 zł, kosztów upomnień – 457,60 zł;
- na Fundusz Pracy za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku oraz od kwietnia 2005 roku do lipca 2015 roku z tytułu składek – 6.433,57 zł, kosztów upomnień – 1.411,20 zł.

/wniosek (część C pkt II – saldo i okres zaległości) – k. 86 – 86 odwrót akt ZUS plik I/

Wnioskiem z dnia 12 stycznia 2015 roku, na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 roku, poz. 1551), M. C. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z prośbą o umorzenie nieopłaconych należności składkowych na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy za cały okres objęty ustawą, do opłacania których zobowiązany był z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, wskazując, że nadal prowadzi działalność gospodarczą.

/wniosek – k. 1 akt ZUS plik I/

Decyzją z dnia 14 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych określił, iż według stanu na dzień złożenia wniosku umorzeniu podlegają należności M. C. z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia 2001 roku do lipca 2003 roku oraz od kwietnia 2005 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 60.622,82 zł, w tym z tytułu: składek – 29.421,42 zł, odsetek za zwłokę – 30.779,00 zł, kosztów upomnienia 422,40 zł;

b) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku oraz od kwietnia 2005 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 19.565,44 zł, w tym z tytułu: składek – 9.704,24 zł, odsetek za zwłokę – 9.430,00 zł, kosztów upomnienia 431,20 zł;

c) na Fundusz Pracy za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku oraz od kwietnia 2005 roku do lutego 2009 roku w łącznej kwocie 5.557,85 zł, w tym z tytułu: składek – 2.471,45 zł, odsetek za zwłokę – 2.652,00 zł, kosztów upomnienia 434,00 zł.

Ponadto organ rentowy określił, że warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności nie podlegających umorzeniu. Wskazano, że należności z tytułu składek za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty łącznie.

/decyzja – k. 89 - 90 akt ZUS plik I/

Decyzja z dnia 14 września 2015 roku została doręczona skarżącemu wraz z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia odwołania w dniu 30 września 2015 roku.

/decyzja – k. 15-15 odwrót akt ZUS plik I, potwierdzenie odbioru – k. 91 akt ZUS plik I/

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie w dniu 2 listopada 2015 roku do Sądu Okręgowego w Łodzi.

/okoliczność bezsporna, odwołanie – k. 93-93 odwrót, k. 104-105, koperta – k. 95 akt ZUS plik I/

W odpowiedzi na powyższe odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 106 – 106 odwrót akt ZUS plik I/

Postanowieniem z dnia 8 maja 2017 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 3084/15 Sąd Okręgowy w Łodzi odrzucił odwołanie M. C. od decyzji z dnia 14 września 2015 roku. Postanowienie jest prawomocne od dnia 16 maja 2017 roku.

/okoliczność bezsporna, postanowienie – k. 122 -122 odwrót akt ZUS plik I/

M. C. według stanu na dzień 16 maja 2018 roku nie opłacił należności niepodlegających umorzeniu.

/okoliczność bezsporna, wniosek (część G – informacja dotycząca stanu należności po upływie terminu spłaty) – k. 132 akt ZUS plik I/

W dniu 3 stycznia 2018 roku (data nadania w placówce pocztowej 30 grudnia 2017 roku) M. C. złożył do organu rentowego wniosek o umorzenie należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu na podstawie art. 28 ust. 1, art. 28 ust. 3a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 61 § 1, art. 63 i art. 104 § 1 i 2 k.p.a.

/okoliczność bezsporna, wniosek – k. 1-4 akt ZUS plik II oraz k. 34-35 odw., koperta – k. 5 akt ZUS plik II/

Decyzją z dnia 26 marca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 61a § 1 k.p.a. w zw. z art. 30, art. 83b ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 3 stycznia 2018 roku, odmówił wszczęcia postępowania w sprawie rozpatrzenia wniosku o umorzenie składek na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku oraz na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku za osoby zgłaszane do ubezpieczeń w części finansowanej przez ubezpieczonych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w stosunku do tego rodzaju składek Zakład nie ma możliwości badania przesłanek umorzenia przewidzianych w art. 28 ustawy systemowej.

/decyzja – k. 107-108 akt ZUS plik II oraz k. 32-33/

Decyzja z dnia 26 marca 2018 roku została doręczona skarżącemu wraz z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia odwołania w dniu 16 kwietnia 2018 roku.

/decyzja – k. 107-108 akt ZUS plik II, potwierdzenie odbioru – k. 89-89 odwrót akt ZUS plik II/

Wnioskodawca nie odwołał się do Sądu od decyzji z dnia 26 marca 2018 roku. Decyzja jest prawomocna.

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 29 marca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.:

- w punkcie 1, na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 28 ust. 2 i 3 i art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 3 stycznia 2018 roku, odmówił M. C. umorzenia należności z tytułu składek w części finansowanej przez płatnika składek w łącznej kwocie 143.265,77 zł, w tym na:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku, od marca 2009 roku do lipca 2012 roku, od grudnia 2012 roku do listopada 2017 roku w łącznej kwocie 109 805,19 zł, w tym z tytułu: składek – 68.515,59 zł, odsetek liczonych na 3 stycznia 2018 roku – 41.272,00 zł, kosztów upomnienia - 17,60 zł;

b) na ubezpieczenie zdrowotne za luty 2005 roku, okres od marca do listopada 2009 roku, styczeń 2010 roku, okresy od marca do kwietnia 2010 roku, od czerwca do sierpnia 2010 roku, od października 2010 roku do grudnia 2011 roku, od lutego do listopada 2012 roku, od stycznia do listopada 2017 roku w łącznej kwocie 21.938,58 zł, w tym z tytułu: składek -13.009,18 zł, odsetek liczonych na 3 stycznia 2018 roku – 8.903,00 zł, kosztów upomnienia – 26,40 zł.

c) na Fundusz Pracy za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku, od marca 2009 roku do listopada 2017 roku w łącznej kwocie 115.22,00 zł, w tym z tytułu: składek – 6.974,20 zł, odsetek liczonych na 3 stycznia 2018 roku – 4.495,00 zł, kosztów upomnienia – 52,80 zł;

- w punkcie 2, na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 28 ust. 3a i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad umarzania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 3 stycznia 2018 roku, odmówił M. C. umorzenia należności z tytułu składek osoby ubezpieczonej będącej równocześnie płatnikiem tych składek w łącznej kwocie 115.857,20 zł, w tym na:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2009 roku do lipca 2012 roku, od grudnia 2012 roku do listopada 2017 roku w łącznej kwocie 88.091,01 zł, w tym z tytułu: składek – 63.864,41 zł, odsetek liczonych na 3 stycznia 2018 roku – 24 209,00 zł, kosztów upomnienia - 17,60 zł;

b) na ubezpieczenie zdrowotne za luty 2005 roku, okres od marca do listopada 2009 roku, styczeń 2010 roku, okresy od marca do kwietnia 2010 roku, od czerwca do sierpnia 2010 roku, od października 2010 roku do listopada 2012

roku, od stycznia do listopada 2017 roku w łącznej kwocie 19.899,58 zł, w tym z tytułu: składek – 13.009,18 zł, odsetek liczonych na 3 stycznia 2018 roku – 6.864,00 zł, kosztów upomnienia – 26,40 zł;

c) na Fundusz Pracy za okres od marca 2009 roku do listopada 2017 roku w łącznej kwocie 7.866,61 zł, w tym z tytułu składek – 5.657,81 zł, odsetek liczonych na 3 stycznia 2018 roku – 2.156,00 zł, kosztów upomnienia – 52,80 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wobec ubezpieczonego nie zachodzą przesłanki pozwalające na stwierdzenie całkowitej nieściągalności należności co uniemożliwia pozytywne rozstrzygnięcie wniosku na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy systemowej (pkt 1). Natomiast odnośnie pkt 2 wskazano, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 28 ust. 3a ustawy systemowej. Jednocześnie poinformowano wnioskodawcę, że w związku z ubieganiem się przez niego o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność warunkiem umorzenia ww. zaległości jest uregulowanie w wyznaczonym terminie należności, które nie podlegają umorzeniu bądź zawarciu umowy ratalnej. Zastrzeżono, że termin na spełnienie powyższego warunku upłynie w dniu 16 maja 2018 roku

/decyzja – k. 115-118 odwrót akt ZUS plik II oraz k. 28-31 odw./.

Decyzją z dnia 2 lipca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. utrzymał w mocy decyzję ZUS Oddział I w Ł. z dnia 29 marca 2018 roku

/decyzja – k. 25-27 odw./

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył w dniu 5 września 2018 roku skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł..

/skarga – k. 22-24/

W odpowiedzi na skargę z dnia 31 października 2018 roku organ rentowy wniósł o jej oddalenie.

/odpowiedź na skargę – k. 16-20/

Sąd oddalił wniosek wnioskodawcy o zawieszenie postępowania w sprawie do momentu prawomocnego rozstrzygnięcia skargi przez Wojewódzki Sąd Administracyjny z uwagi na fakt dostatecznego wyjaśnienia istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności w sprawie w drodze zebranego w sprawie materiału dowodowego. Wniosek ten zmierzałby jedynie do przedłużenia postępowania. P. bowiem należy, iż wynik postępowania administracyjnego nie mógłby wpłynąć na wynik niniejszej sprawy. Wnioskiem o umorzenie składek w oparciu o ustawę systemową objęte były składki, które wnioskodawca miał uiścić w ciągu 12 miesięcy, co było warunkiem skorzystania z dobrodziejstwa ustawy 9 listopada 2012 roku. W ramach tych składek ujęte były także skłódki finansowane przez pracowników. W przypadku tych składek wnioskodawca nie mógł złożyć skutecznego wniosku o ich umorzenie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

W dniu 15 stycznia 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 poz. 1551). Ustawa ta – zwana dalej ustawą abolicyjną - przewiduje możliwość umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów

(w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu,

z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1) która przed dniem 1 września 2012 roku zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W ustępie 2 art. 1 ustawy abolicyjnej przewidziano, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek. Natomiast w ustępie 3 art. 1 ustawy abolicyjnej postanowiono, że w przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

Zgodnie zaś z dyspozycją ust. 6 art. 1 ustawy abolicyjnej umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z uregulowaniem art. 1 ust. 8 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku, do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (ust. 10 ustawy abolicyjnej).

Zgodnie zaś z treścią ust. 11 przywołanej ustawy należności, które nie podlegają umorzeniu, należy uregulować - opłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o umorzeniu należności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12 (ust. 13 ustawy abolicyjnej).

M. C. wystąpił z wnioskiem do organu rentowego o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek w związku z podleganiem ubezpieczeniu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie analizowanej ustawy abolicyjnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoznając powyższy wniosek wydał zaś decyzję określającą warunki umorzenia, kwotę należności podlegających umorzeniu i okres, za który nieopłacone składki będą mu

podlegały, od której to decyzji wnioskodawca nie odwołał się skutecznie (prawomocnym postanowieniem z dnia 8 maja 2017 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 3084/15 Sąd Okręgowy w Łodzi odrzucił odwołanie M. C. od tej decyzji).

W niniejszej sprawie spór polegał na ustaleniu, czy organ rentowy decyzją kończącą postępowanie w przedmiocie złożonego wniosku prawidłowo odmówił wnioskodawcy umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Odwołujący stanął na stanowisku, że w dniu 3 stycznia 2018 roku złożył odrębny wniosek o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie art. 28 ust. 1, art. 28 ust. 3a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 61 § 1, art. 63 i art. 104 § 1 i 2 k.p.a. Składając ten wniosek pozostawał w przekonaniu, że w wypadku jego pozytywnego rozpoznania zostanie spełniony warunek wskazany w art. 1 pkt 10 cytowanej ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku. Jego zdaniem na ZUS-ie spoczywał obowiązek zawieszenia z urzędu postępowania toczącego się na skutek wniosku z dnia 12 stycznia 2015 roku objętego skarżoną decyzją.

Z ustalonych okoliczności faktycznych wynika, że ubezpieczony nie uregulował należności niepodlegających umorzeniu w wyznaczonym terminie, tj. do dnia 16 maja 2018 roku, czego w toku postępowania nie zakwestionował.

Podkreślenia wymaga, że co do części należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu na podstawie cytowanej ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku, których uiszczenie stanowiło warunek umorzenia należności z tytułu składek objętych zaskarżoną decyzją, wydano prawomocną decyzję z dnia 26 marca 2018 roku odmawiającą wszczęcia postępowania w sprawie rozpatrzenia wniosku o umorzenie składek na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku oraz na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2001 roku do lipca 2003 roku za osoby zgłaszane do ubezpieczeń w części finansowanej przez ubezpieczonych. Decyzji z dnia 26 marca 2018 roku wnioskodawca nie zaskarżył a zatem należności nią objęte winny być przez niego uiszczone do dnia 16 maja 2018 roku.

Tym samym nie zasługuje na uwzględnienie argument odwołującego jakoby okoliczność, iż toczące się obecnie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym postępowanie w przedmiocie pozostałej części należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu na podstawie cytowanej ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku, tj. należności z tytułu składek w części finansowanej przez płatnika składek w łącznej kwocie 143.265,77 zł oraz należności z tytułu składek osoby ubezpieczonej będącej równocześnie płatnikiem tych składek w łącznej kwocie 115.857,20 zł objętych decyzją z dnia 29 marca 2018 roku, których uiszczenie stanowiło warunek umorzenia należności z tytułu składek objętych zaskarżoną decyzją, stało na przeszkodzie wydaniu skarżonej decyzji. Niezależnie od powyższego wskazać trzeba, że skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego jest środkiem zaskarżenia między innymi decyzji administracyjnych, który przysługuje po wyczerpaniu środków zaskarżenia przysługujących w ramach postępowania administracyjnego (w szczególności po złożeniu odwołania od decyzji administracyjnej czy wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy). Zasady wnoszenia skargi określa ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. z 2018 roku poz. 1302). Zgodnie z art. 61 tej ustawy wniesienie skargi do WSA nie wstrzymuje wykonania aktu administracyjnego lub czynności. Możliwe jest jednak wstrzymanie wykonania aktu lub czynności zarówno przez organ administracji, jak i przez Wojewódzki Sąd Administracyjny. Okoliczności wstrzymania wykonania decyzji z dnia 29 marca 2018 roku czy złożenia wniosku o wstrzymanie wnioskodawca nie wykazał co zresztą w kontekście prawomocnej decyzji z dnia 26 marca 2018 roku pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Na marginesie dodać należy, iż aby skorzystać z dobrodziejstwa cytowanej ustawy konieczne jest uregulowanie, w zakreślonym 12 miesięcznym terminie, wszystkich niepodlegających umorzeniu składek i nieposiadanie bieżących zaległości. Innymi słowy gdyby nawet wnioskodawca uregulował 99% składek niepodlegających umorzeniu, a pozostałby nieuiszczony jedynie 15 tych należności, wnioskodawca nie mógłby skorzystać z prawa do umorzenia składek objętych cytowaną ustawą. Do oddalenia odwołania wnioskodawcy wystarczające jest zatem nieuregulowanie choćby drobnej części należności. Odwołujący, w zakreślonym terminie, nie opłacił żadnej części wymaganych składek.

Zamiast tego podjął próbę obejścia tych przepisów składając kolejny wniosek o umorzenie składek – tym razem niepodlegających umorzeniu na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 poz. 1551), które winiem był uiszczyć w terminie 12 miesięcy. Wbrew przekonaniu wnioskodawcy złożenie tego wniosku nie mogło wpłynąć ani na zawieszenie postępowania w sprawie, ani na ocenę prawidłowości zaskarżonej decyzji. Odwołujący zapomina bowiem, iż wśród składek, które musiał uregulować były także składki opłacane przez pracowników, których skarżący jest jedynie płatnikiem. Co do nich nie istnieje prawna możliwość ich umorzenia ani na podstawie ustawy systemowej ani szczególnej. Składki te obciążają bowiem pracowników i przez nich są opłacane. Wnioskodawca jest jedynie ich „poborcą – osobą która je przekazuje” – nie jest ich dysponentem. Te składki nie podlegałyby umorzeniu – zatem nawet w sytuacji uwzględnienia wniosku o umorzenie składek na podstawie ustawy systemowej – umorzenie nie mogłoby ich obejmować. Składki te pozostałyby nieopłacone i nieumorzone.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradyktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Tymczasem wnioskodawca nie wykazał w niniejszym postępowaniu za pomocą dostępnych środków dowodowych, że spełnił w wyznaczonym terminie warunki umorzenia określone w ustawie z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Tym samym, w ocenie Sądu brak było podstaw do zastosowania w stosunku do ubezpieczonego przepisów cytowanej powyżej ustawy abolicyjnej.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawcy.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od odwołującego się na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 5.400 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 265).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

3 I 2019 roku.

K.W.